

Αριστερά και Αϊνστάιν...

του Χρίστου Στεργ. Μπελλέ
συγγραφέα-πανεπιστημιακού
chbelles@gmail.com

Βιώνουμε έναν κόσμο σχιζοειδούς ανισότητας και ποικιλότητας¹. Το χάσμα, σε πλούτο και υγεία ανάμεσα στους πλούσιους και φτωχούς, αποτελεί τη μεγάλη πρόκληση κι απειλή, χωρίζοντας, παράλληλα, τα **έθνη σε τρεις κατηγορίες**: σε κείνα που ο πληθυσμός τους ξοδεύει αλογάριαστα χρήματα για να διατηρήσει χαμηλό βάρος (σιλουέτα)· σε κείνα που τρώει για να επιβιώσει· και σε κείνα που οι άνθρωποι δεν ξέρουν πώς θα εξασφαλίσουν το επόμενο γεύμα. Οξύτατες οι αντιθέσεις στα ποσοστά ασθενειών, στο προσδόκιμο ζωής.

Βιώνουμε έναν κόσμο σχιζοειδούς ανισότητας και ποικιλότητας. Προκλητική προμετωπίδα του η διαφορά στο κατά κεφαλήν εισόδημα (400 προς 1) ανάμεσα στο πλουσιότερο βιομηχανικά έθνος (Ελβετία) και το φτωχότερο μη βιομηχανικό (Μοζαμβίκη), αντίστοιχα. Πριν 250 χρόνια τούτο το χάσμα, ανάμεσα στην πλουσιότερη και φτωχότερη χώρα, ήταν περίπου 5 προς 1 και ανάμεσα στην Ευρώπη και Νοτιανατολική Ασία (Ινδία) 2 προς 1. Σε παγκόσμιο πληθυσμό 7 δισ., τα 3,4 δισ. ζουν κάτω απ' το όριο της φτώχειας των 2 δολαρίων ημερήσια, 40.000 παιδιά πεθαίνουν καθημερινά από πείνα, ενώ 6 πάμπλουτοι Αμερικανοί κατέχουν περισσότερα χρήματα απ' όσα οι υπόλοιποι στον πλανήτη και ο γνωστός παγκόσμιος κερδοσκόπος, Τζορτζ Σόρος, κερδίζει στο χρηματιστήριο 1,6 δισ. δολάρια, σε μια νύχτα, παίζοντας με την αγγλική λίρα.

Βιώνουμε έναν κόσμο σχιζοειδούς ανισότητας και ποικιλότητας, που σπέρνει «νύχτα» όχι μόνο στον «Τρίτο Κόσμο», αλλά και στις καπιταλιστικές μητροπόλεις. Ο «σοσιαλιστής» Τόνι Μπλέρ μαζί με το «μάγο» υπουργό του Γκόρντον Μπράουν οδήγησαν στο όριο φτώχειας 2.100.000 παιδιά στη Βρετανία και 1.700.000 Άγγλους σε ανήλιαγες ράμνες ανεργίας. Στην Αμερική 29.800.000 Αμερικανοί σβήνουν πείνα-ταπείνωση με κουπόνια και ο πληθαίνων «Τέταρτος Κόσμος» (υπόφτωχοι των τενεκεδόσπιτων), ο τύπος των ήλων του καπιταλισμού.

Βιώνουμε έναν κόσμο σχιζοειδούς ανισότητας και ποικιλότητας. Ο πληθυσμός της γης, το 2050, υπολογίζεται να φθάσει τα 9 δισ., με το 90% ν' αναλογεί στον «Τρίτο Κόσμο». Τι θα σημάνει, όμως, αν τούτοι οι ντεσπεράντος όπου γης, επελάσουν, έστω και με πιρόγες, ενάντια στο 10% των γερόντων και άκληρων «αφεντάδων»; Τι θα συμβεί, αν απαιτήσουν τα όνειρα εκδίκηση; Αν ανοίξει τα οικονομικά τεφτέρια της η Ιστορία και οι αυτόχθονες τους αναρίθμητους λογαριασμούς που έχουν πιστώσει τους Ευρωπαίους δεσπότες;

Αποτελεί ιστορική αντινομία το γεγονός: τώρα που το φάντασμα του Μαρξ παίρνει σάρκα και οστά – γίνεται ζείδωρη βροχή στην αυχμηρή έρημό μας – η παγκόσμια Αριστερά ν' απουσιάζει από τούτη τη θριαμβευτική ενσάρκωση. Χρόνια τώρα βολοδέρνει, με ελάχιστες αναλαμπές, να πείσει – και το 'χει εν πολλοίς κατορθώσει – γι' αυτά που δε θέλει, ενώ **αδυνατεί να συνθέσει θετική πειστική πρόταση «εξουσίας»** μέσα στις νέες αντικειμενικές συνθήκες της ύπαρξης. Αποτελεί ουτοπία να μιλάμε τούτες τις ώρες – με τον εχθρό ante portas – για δομικές συστημικές αλλαγές, όπως και να αγνοούμε, καταπώς υποστηρίζει ο δικός μας Κορνήλιος: «τη βαθύτερη αλληλέγγυα σχέση ανάμεσα σ' ένα κοινωνικό καθεστώς και τον ανθρωπολογικό τύπο που είναι αναγκαίος να το κάνει να λειτουργήσει». Δεν είναι η αλλαγή «ανεμογκάστρι», τυχάρπαστο παιδί της μοίρας, της επαναστατικής ή

κινηματικής γυμναστικής. Οι προ παγκοσμιοποίησης συνταγές των μεγάλων θεωρητικών του καπιταλισμού: Smith, Keynes, Samuelson κι άλλων, με το κράτος να παίζει ρυθμιστικό, ελεγκτικό, επιχειρηματικό ρόλο, ήταν μια κάποια λύση, γνωρίζοντας, τουλάχιστον, τους όρους του παιχνιδιού, τα όπλα του ταξικού εχθρού.

Αυτά που βιώνουμε σήμερα στην Αριστερά, μου φέρνουν συχνά στο νου το συμβάν με το μεγάλο Αϊνστάιν, όταν στη διάρκεια εξετάσεων οι φοιτητές διαμαρτυρήθηκαν πως τα θέματά του ήταν, ακριβώς, ίδια με τα προηγούμενα. Εκείνος αγέρωχα τους απαντά: «ναι έχετε δίκιο. Τα θέματα είναι τα ίδια, αλλά οι απαντήσεις αλλάζουν». Τα προβλήματα, χάριν παραδείγματος, του προλεταριάτου είναι το ίδιο «πονεμένα» και σήμερα. Η σχέση, όμως, κεφαλαίου-εργασίας, στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης, έχει αλλάξει άρδην. Η παραγωγικότητα αυξήθηκε τα τελευταία είκοσι χρόνια γύρω στο 40%, με την τεχνολογική εξέλιξη, την οποία πληρώνει ο εργοδότης, να διεκδικεί το 60% αυτής της αύξησης. Επομένως, ο ρόλος του σημερινού προλετάριου έχει αλλάξει ιστορικά, καθώς κι εκείνος της υπερεθνικής και εθνικής ολιγαρχίας (πολιτικής, οικονομικής, χρηματοοικονομικής, μιντιακής).

Οι απαντήσεις αλλάζουν, λοιπόν, και τούτο πρέπει να το εμπεδώσει, επιτέλους, η «διαλεκτική» Αριστερά, χωρίς, όμως, να πάψει, ταυτόχρονα, ν' αποτελεί κέντρο βάρους **το υπαρξιακό αίτημα που συμπυκνώνεται στον ορισμό του σοσιαλισμού.**

---

(1)David S.Landes , «Ο πλούτος και η φτώχεια των εθνών», εκδ. Α.Α.Λιβάνη, Αθήνα,2005,σελ.36,37

